

Tisková zpráva ze dne: 20. 2. 2018

40. výročí letu Vladimíra Remka do kosmu

Je 2. březen roku 1978 15 hodin 28 minut. Na oběžnou dráhu planety Země vynáší raketa Sojuz-U kosmickou loď Sojuz 28. Míří k vesmírné orbitální stanici Saljut 6. Sojuz 28 má dvoučlennou posádku. Na její palubě je první kosmonaut z jiné země než je Sovětský svaz nebo Spojené státy americké – **Vladimír Remek. Československá kosmonautika slaví světový úspěch.**

Letos je to přesně **40 let**, kdy si připomínáme tuto událost. Vladimír Remek společně s velitelem lodi Alexejem Gubarevem prožili ve vesmíru 7 dní, 22 hodin, 17 minut. **Jednalo se o první mezinárodní posádku v historii kosmických letů.** V rámci programu Interkosmos se 3. března v 17 hodin a 6 minut spojila jejich loď s kosmickou orbitální stanicí Saljut 6 a Gubarev s Remkem se přivítali se členy posádky stanice Jurijem Romaněnkem a Georgijem Grečkem. (Časové údaje jsou uvedené v UTC =světovém koordinovaném čase.)

Technické muzeum v Brně ve spolupráci s Hvězdárnou a planetáriem Brno k tomuto výročí připravilo výstavu s názvem **Vladimír Remek – cesta ke hvězdám aneb 40 roků od letu prvního Čechoslováka do kosmu.** Výstava návštěvníkům přiblíží nejen oba kosmonauty, ale ukáže i zajímavosti, které doprovázely tento let. Budou si moci prohlédnout např. oblečení Vl. Remka z výcviku a další části výstroje, původní obaly potravin, kterými se kosmonauti ve vesmíru živil, fotografie ze soukromého archivu Vl. Remka, či malé drobnosti, které kosmonauty na jejich cestě doprovázely. Zároveň výstava přiblíží kosmický program socialistických států probíhající v letech 1967–1990 s názvem Interkosmos.

Kromě již zmíněného, si budou moci návštěvníci výstavy prohlédnout československou vlajku, kterou na povrch Měsíce v roce 1972 symbolicky, z úcty ke svým českým a slovenským předkům, položil velitel kosmické lodi Apollo 17 kapitán Eugene Cernan – poslední muž, po kterém zatím nikdo na povrchu Měsíce nestanul. „V roce 1974 tento státní symbol přivezl do tehdejší Československé federativní republiky. Oficiálního převzetí se od amerického astronauta z politických důvodů každý bál a vlajka byla uložena díky tehdejšímu řediteli Astronomického ústavu ČSAV v podzemí největšího dalekohledu u nás. Po roce 1989 byla vlajka přenesena a vystavena na pilíři dalekohledu. Návštěvníci Ondřejovské hvězdárny Astronomického ústavu AV ČR si ji mohou prohlédnout z návštěvnické galerie dalekohledu při prohlídkách pro veřejnost vždy od května do září,“ uvedl Pavel Suchan z Astronomického ústavu Akademie věd ČR. Od 7. 3. 2018 do konce března si ji budou moci prohlédnout také návštěvníci TMB.

Další zajímavostí na výstavě Vladimír Remek – cesta ke hvězdám bude „Krték astronaut“, kterého v roce 2011 vzal raketoplánem Endeavour (STS 134) americký astronaut Andrew Feustel na Mezinárodní kosmickou stanici. Vzdělávací projekt pro děti a mládež Do kosmu s Krtkem běží dodnes. Zatímco E. Cernan měl po otci slovenský a po matce český původ, souvislost A. Feustela s Českou republikou najdeme u manželky Indiry, která má indického tatínka a moravskou maminku (původem ze Znojma, žila také v Brně, kde se s budoucím manželem poznali). Proto se Krték v roce 2011 dostal do tzv. osobního balíčku astronauta.

Československou státní vlajku do TMB zapůjčil Astronomický ústav Akademie věd České republiky. Krtka astronauta pak Astronomický ústav AV ČR / Česká kosmická kancelář / Velvyslanectví Spojených států amerických.

Programu Interkosmos se po Vladimíru Remkovi zúčastnili Mirosław Hermaszewski (Polsko, 1978), Sigmund Jähn (NDR, dnes Spolková republika Německo, 1978), Ivanov Georgi (Bulharsko, 1979), Bertalan Farkas (Maďarsko, 1980), Dumitru Prunariu (Rumunsko, 1981) a další. Po roce 1990 na sovětských lodích Sojuz vyletěli do vesmíru např. Franz Viehbök (Rakousko, 1991), Frank De Winne (Belgie, 2002).

Šárka Motalová
Oddělení komunikace a marketingu TMB
725 932 429
motalova@tmbrno.cz

Jmenování 7. března 2018 v prostorách Technického muzea v Brně společně s Vladimírem Remkem slavnostně otevřou připomenutí tohoto letu do kosmu. Účast přislíbil i Roman Jurjevič Romaněnko (syn Jurije Romaněnka), ruský kosmonaut, který v květnu 2009 jako člen Expedice 20 a 21 strávil šest měsíců na Mezinárodní vesmírné stanici (ISS). Na přelomu let 2012-2013 (prosinec až květen) působil opět na ISS jako člen Expedice 34 a 35. Celkově při těchto letech prožil ve vesmíru 333 dní.

Výstava se koná v rámci projektu 100 let československého leteckého průmyslu – 40 let československé kosmonautiky, který doprovodí letošní 21. mezinárodní přehlídku ohňostrojů IGNIS Brunensis (25. 5. – 17. 6. 2018).

Výstava: Vladimír Remek – cesta ke hvězdám aneb 40 roků od letu prvního Čechoslováka do kosmu

Místo konání: Technické muzeum v Brně

Hlavní organizátoři: Technické muzeum v Brně, Hvězdárna a planetárium Brno

Termín konání: od 7. 3. do 10. 6. 2018

Kontakt pro média:

Miroslav Břínek, kurátor TMB

E-mail: brinek@tmbrno.cz

Vysvětlivky:

Sojuz 28 – sovětská kosmická loď, která jako čtvrtá letěla ke stanici Saljut 6. Váha 6 570 kg.

Saljut 6 – sovětská kosmická orbitální stanice, která obíhala okolo Země v letech 1977 až 1982. Byla vybavena dvěma spojovacími uzly, takže se se stanicí mohly současně spojit dvě lodě s posádkou anebo zásobovací nákladní loď.

Program Apollo – americký program pilotovaných kosmických letů, který realizoval Národní úřad pro letectví a kosmonautiku (NASA). Probíhal v letech 1961 – 1972.

Apollo 17 – poslední let Apolla na Měsíc, 7. až 19. 12. 1972. Posádka: velitel letu Eugene A. Cerman, pilot velitelského modulu Ronald Evans, pilot lunárního modulu Harrison Schmidt. Na povrch Měsíce vystoupili E. A. Cerman a H. Schmidt.